

27. Feb. 1845

FACTS

Date:

27. Feb. 1845

Page number:

Dagbog D, side 11-12

TRANSCRIPTION

27 Febr 45. Thursdag

Min Blegeplads.

I denne Uge har jeg atter malet, da Gudebillederne¹ bleve færdige i den forrige, og nu vel alt ere under Trykning. Jeg gjorde kun Rammerne til dem, men de toge mig ligesaa lang Tid, som selve Figurene kostede Lorenz. – Jeg arbejder paa min Blegeplads,² hvor især Græsfladen foran qvæler mig. Det er en grumme vanskelig Opgave: at male frodigt Græs lige ud til den nærmeste Forgrund, noget jeg helst undgaaer. Dette Billede skulde gjengive den Frodighed og Fred, der kan være i et saadant lille Parti, nærmest udenfor en Herregaardshave; det er her ikke det Store i Naturen, jeg vilde male, meget mere føler man Menneskehaanden allevegne, men det Yppige, der ingensteds lader Bunden sees for bare Græs og Planter. Solen staaer høit paa Himlen, men dens Skin bliver mig vanskeligt at fremstille, da det er udbredt over en altfor stor Flade, noget, der ikke mere kan ændres. De blinkende Piletræer, troer jeg, ere lykkedes mig ret vel, men Græsset arbejder jeg mig træt i. Jeg søger at fremstille, hvad der mindst er i mig selv, men siger ikke Heiberg: at Digteren synger skjønnest om, hvad han savner. Maatte dette da ogsaa lykkes mig, thi tre smaae Billeder,³ er kun en ringe Frugt af en heel Vinter, helst, naar de ere svage. Og paa disse tre bygger jeg dog mere end min Existents i den nærmeste Fremtid – de skulde jo tillige anbefale min Ansøgning, for hvilken ingen Anden taler, end jeg selv. – •12• Unge Pige!⁴ Du som forsmaaede mit Tilbud, tænker Du paa, at den, du stødte tilbage, kunde gjennem et langt Liv baaret Dig paa Hænderne, i Dit Smil seet den Solg[.]ands, som forsøder selv Armod, og som lokker frem de deiligste Blomster af den samme Jordbund, der nu kun bære Tidsler. Tænker Du paa, at mine bedste Billeder staae i smaae Bøger eller komme aldrig frem, mens de, der stilles ud for Enhver, ere forpiinte og sygelige; tænker Du paa, at det kunde have været omvendt, at Du havde i Din Magt, at gjøre mig til en dygtig Kunstner, og [jeg] skulde blevet det, kun for at glæde dig. – Eller – fortrækker et Haansmil dit smukke Ansigt, hvergang Din Tanke dvæler ved ham, der tegnede saa mangt et Billed ved dine Forældres runde Bord, kun for at see Dig glad? Margrethe! jeg veed vel, jeg var dig ikke værd; men gaaer det altid efter Fortjeneste i denne Verden. Saa gid da han, til hvem Du hengiver Dig, maa være bedre end jeg, men gid Du dog altid maatte finde Plads til et lille Minde om den stakkels Maler, der hverken kjendte Verden eller sig selv.

¹ Lorenz Frølichs serie af "Mindeblade om den nordiske Højtid" med elleve skildring af nordiske guder, baseret på udsmykningen som Lundbye omtalte i dagbogen 15. januar 1845. Lundbye stod for at tegne de ornamentale indramninger i oldnordisk stil (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. C 34-37).

² Blegepladsen ved herregården Vognserup, privateje (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 186).

³ Udover ovennævnte billede af blegepladsen ved Vognserup drejer det sig om To køer på åben mark, Statens Museum for Kunst, KMS8567 (Karl Madsen: Johan Thomas Lundbye 1818-1848, København 1949, nr. 185) og Får ved en kæmpegrav, Statens Museum for Kunst, KMS504 (Madsen 1949, nr. 188). Alle tre billeder blev udstillet på forårets udstilling på Charlottenborg.

⁴ Margrethe Elisabeth Bauditz (1820-1906), hvem Lundbye havde friet til i juni 1844.

11.
st. Den Maae er tilstet for mig, nyligheligt, at jeg saa dygt smætte betale samme
Nisket. Og haad tydelig alle mine Arrangementer, haad hjælpe selv den
gamle Hov med Knæppe, naar jeg dog ved Signet af iudige Pige
føler, at mit Liv er usikkert og fattigt og skæmmet og eensomt og den
Tid, der fjern, da de Alle, der min have tilovers for mig, skulle forlade
mig: den, som Antet haave, fra den skal og det tidstages, som have
haave! — Min Barndom gik hen, og først da jeg saa Vægen fælt jeg, at
jeg aldrig havde været Dreng, min Vangdom eller dog den Tristhed
er fort, men have jeg nogen Tid været mig? Skal mit hele Liv engang
opgive Lignende Resultater af Manddom og Alderdom — hvorfor men
jeg da lide det? —
24 Febr 45 Thursday.

Min Blegplads.
Somme Mge har jeg atter smilet, da Guds billedene blev fandt i den forrige,
og nu set alt over anden Trøstning. Og gjorde kun Paasættelse til den men
da tog mig ligesaa lang Tid, som selve Figurene koste Læring. — Og arbej-
de for min Blegplads, har i den Gæstplads frau gælder mig.
Det er en grimmere kantselig Opgave: at male fradigt Gæst lige ind til
den nærmeste Forgrund, noget og helst midt paa. Lige Billed skæde jeg
gave den Trøstning og Trøst, der kan være i et sandt lille Parti, nærmest
indenfor en Aker gaards have; det er her ikke det Store i Naturen, jeg vilde
male, noget mere fæle mere Menneske haandene allevegne, men det
Mjægtige, der ingen tids Læse Bunden sees for have Gæst og Planter.
Læse stene lidt paa blinde, men den Skien blæse mig sauskeligt
at fremstille, da det er ind brødt paa en altpaa stor Flade, noget, der
ikke mere kan ændres. De blinde Piletræer, hvor jeg, der lythede
mig net selv, men Gæstet arbejder jeg mig troet i. Og søge at
fremstille, haad den mindst er i mig selv, men siger ikke blot lang.
at Læse sig sig sig skjønnest om, haad han sarnes. Mætte dette da
opaa lykke mig, thi the smaa Billeder, der have ringe Fængten af en
stet Vinter, helst, naar de end søge. Og paa disse tre blyger jeg dog mere
end mine. Og, stædt i den nærmeste Fremtid — de skulde jo tellige ankefale
min Ansøgning, for hvilken Ingen Anden taler, end jeg selv. —

Minde Pape! Du som formaade mit Tillsid, tænker Du paa, at den, der
skætted tillykke, kunde gjenne et langt Liv, beudet Dig paa blødsone,
i dit Smil seet den Salgaars, som forvædet selv Armod, og som
lættet frem de dærligste Blemmer af den samme Fortind, der nu
hvor hove Tidsløse. Tænker Du paa, at mine kedet Billeder staa
i smaae Riger eller komme allig frem, mere de, der stilles ud
for Enhver, ere forpriinte og sigtelige; tænker Du paa, at det kunde
have seet om aenit, at Du haade i Din Magt, at gjere mig til
en dygtig Kvinstreue, og skætted blødet det, hvem for et glæde alig. -
Eller - fortæller et blødsone dit smukke Ansigt, haugang
Din Tanke dættet ud hove, der tegnede saa mangt et Billed ud
sine Færdiges aenit Bred, hvem for at see Dig glad? Margrethe!
gjædet sel, gjædet sig ikke ved; men gædet det altid efter Fortjænt
ot i denne Verden. Nu gid de hove, til hvem du haugne Dig, maa
seer hove end gj, men gid du sig altid smættet finde Plødet til et lille
Minde om sin stakkels Maler, der hverken kjædet Verden eller sig selv.

Lindayen & Marty 45.

El heesticht Brieu, jij madet igaar fwa Maden y Theoder, y Mouri: agraar On-
kel Pommele paude shreest nagle On's, bekkele Trauer: mine Jieru. De
gade Minneskee foortae, at jij ikke haw eet rifting gast, mer at ferberde
min Stilling er ikke i dree Magt. Moed gemmer Little Law: i't April fer
mij. I soue Maand vil mashee sise mij Begijnshen til Majet.

Høgen holdt igaar i Akademiet et levligt Foredrag over Polygots
 Arbeiden, som han har talt om i flere Tider; men igaar gjorde han
 Meddelelse af Pausanias's Beskrivelser, at mest, der er levnet os af denne
 berømte Kunstners Arbeiden, og fortællende dem med saamegen Nysgjerrighed,
 stættende sig til Lygends Beskrivelser af moderne Kunstværker, at han
 ganske henvendte mig til sin Mening, han har: at nemlig det gamle
 Grækenland havde en udsøgt Malerkunst og en saadan F. d. Billedning
 gjordt, som der skjed saa levligt en Pilemus, som intet andet Sted senere.